

Goigs de Santa Coloma patrona de Centelles bistat de Vic

Dalt del cel en niu millor
reposeu molt resplendent:
*Pregueu a Nostre Senyor,
Coloma, Verge excellent.*

La Ciutat de Senona
us donà niu temporal,
alcançant ditxa tan bona
de nodrir coloma tal,
qui amb sa puresa de cor
a Déu volà promptament.
Pregueu...

Marc Aureli Emperador
arribat a tal ciutat,
oïnt el públic rumor
de vostra gran santedat,
que us prenguin amb tot amor
ordenà a la seva gent. *Pregueu...*

—Quin Déu adoreu, donzella?—
us diu amb serenitat.
—Un sol Déu que amb meravella
del no-res tot ho ha creat,
no els vostres de plata i or—
responeu varonilment. *Pregueu...*

Vist del Cèsar no ser dable
rendir la vostra fermesa,
remet un jove culpable
per tacar vostra puresa.
Tancada sou amb horror
amb jove tan insolent. *Pregueu...*

Ell, amb deshonest ardor,
us intenta deshonrar,
però es retirà per temor
d'una óssa que veu entrar,
que promptament amb furor
envesteix el desatent. *Pregueu...*

El jove, tot espantat,
als peus de l'óssa, tremolant,
espera ser deslliurat
pel vostre poder tan gran;
Vós el lliureu amb amor,
fent-lo fidel i creient. *Pregueu...*

Per el contorn d'aquell lloc
on així sou protegida,
el tirà fa encendre foc
per acabar-vos la vida.
Dieu a l'óssa, sens por:
—Vés-te'n. — Se'n va veloçment.
Pregueu...

Enmig del foc abrandat
plou un núvol exquisit,
restant al punt apagat.
Clama tothom aturdit:
—És Déu viu de potestat,
protector del seu servent.
Pregueu...

Furiós l'Emperador
per tal aclamació,
degollar-vos amb rigor
manà sense compassió.
Alegra al vostre cor
esperar el tal moment. *Pregueu...*

Al lograr el ditxós fi,
rendiu mil gràcies a Déu
donant la sang per al qui
per tots la donà en la Creu.
El coll oferiu, de cor,
al sacrifici sangrient. *Pregueu...*

—Vine, Coloma, al meu Cor, —
us crida l'Espòs amat,
quan a la veu del Senyor
voleu al Cel sospirat.
Quedeu, amb brillant honor,
coronada eternament. *Pregueu...*

La vila de Centelles
vostres relíquies venera,
favors i meravelles
de Vós en tot temps espera.
Conseguiu-nos del Senyor
de morir tots santament.
Pregueu...

¶ *Pregueu per nosaltres, Santa Coloma.*

¶ *Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.*

PREGUEM. Oh Déu, que entre les diverses manifestacions del vostre poder, vàreu conferir la victòria del martiri al sexe femení, concediu propici que els que celebrem el natalici de Santa Coloma, verge i màrtir, siguem, pel seu exemple, enlairats fins Vós. Per Crist, Senyor nostre. Amén.

ELS GOIGS DE SANTA COLOMA DE CENTELLES

La felicitat exhumació i revaloració de la Col·lecció de Goigs propietat del "Centre Excursionista de Catalunya", ens portà a descobrir una edició de Goigs dedicada a la gloriosa verge i màrtir santa Coloma, Patrona de la Parròquia i vila de Centelles. Aquests Goigs són impresos a Barcelona, en l'estampa de J. Rubió, que tenia el seu obrador al carrer de la Llibreteria. No porten any, però del seu impressor en sabem fulls datats entre els anys 1820 i 1856.

El primordial interès d'aquests Goigs que ara presentem reeditats textualment és que ofereixen un remarcable aspecte de bibliografia gòstica. En efecte, segons mossèn Fortià Solà, no es coneixia ni es tenia notícia d'haver-hi Goigs dedicats expressament a Santa Coloma de Centelles, però opinava ("*El Pi de Centelles*", Vic, 1918), que els Goigs propis de Centelles no serien altres que els que es cantaven dedicats a la mateixa Santa en la Parròquia rural de Santa Coloma de Sasserra, dels quals es coneixen tres edicions (Cervera, Impremta de la P. i R. Universitat, 1791; Barcelona, Hereus de Bartomeu i Maria-Angela Giralt; Vic, Impremta de Valls). Abonava aquest criteri el fet que en les dues darreres d'aquestes edicions esmentades, la darrera estrofa fa al·lusió a la relíquia que de la Santa posseeix el poble, mercès "al Patrici benivolent". Aquest patrici es creu que no és altre que Fra Joaquim Soler, centellenc que portà des de Roma, l'any 1620, una vera relíquia de la Santa, motiu pel qual es feren grans festes a la vila.

Doncs bé, aquests Goigs dedicats a Santa Coloma de Centelles, impresos, com hem dit, cap a mitjan segle passat, no són precisament una repetició literal del text d'aquells altres Goigs que, segons mossèn Fortià Solà, eren propis de Centelles i adoptats per a cantar-los a Santa Coloma de Sasserra, sinó que presenten un intent de modernització del seu text, i acaben amb la total substitució de la darrera estrofa per la que es publica, en la qual s'esmenta concretament el nom de la vila de Centelles.

Es possible que aquesta substitució i les petites variants que per acostar el text a l'època s'introdueixen als Goigs, siguin obra d'algun poeta local.

El record d'aquests Goigs de Santa Coloma de Centelles perviu solament en la memòria d'alguns vells centellencs, que recorden haver-los cantat en la seva infantesa, simplement per tradició oral, sense haver-ne vist mai d'impresos, cosa que faria afermar a mossèn Fortià Solà en la creença que no n'hi havien hagut mai d'estampats dels Goigs propis de Centelles.

Perduda la tradició d'aquests Goigs, en l'actualitat es canta l'*Himne a Santa Coloma*, de lletra i música meravelloses. En l'edició que dediquem a aquest Himne, resta explicat el procés de la devoció a Santa Coloma en la vila de Centelles.

Joan FONT I RIUS